

รายงานผลการใช้วัตรกรรมการเรียนการสอนของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
ปีการศึกษา 2567

เรื่อง เกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืน
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โดยใช้ขั้นตอนกระบวนการเดมมิ่ง (PDCA)

นายวิทยา ทองจูล
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ่ ปีงบประมาณ 2568

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นายวิทยา ทองจุล

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

เกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2567 ถึง วันที่ 15 พฤษภาคม 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

การทำการเกษตรของเกษตรกรในปัจจุบันได้ผลผลิตที่ปนเปื้อนมาด้วยสารพิษ และประสบปัญหาขาดทุน เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการเกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นอาหารกลางวันโครงการที่ จัดขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนได้เรียนรู้วิชาเกษตรกรรมแบบธรรมชาติ ปลอดภัย สารพิษ ไร้ถึงผลกระทบ ที่เกิดจาก การใช้สารเคมีในการเพาะปลูก ปลูกจิตสำนึกให้มินิสัยรักการทำงานมีความรับผิดชอบและมีนิสัยรักการประหยัด โดยยึดแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” โดยจัดกิจกรรมเกษตร ธรรมชาติแบบผสมผสาน ฝึกให้รู้จักคิด รู้จักทำ คิดเป็น แก้ปัญหาได้ ตลอดจนฝึกทักษะในการปฏิบัติงานด้าน เกษตร ตั้งแต่เริ่มผลิตจนถึงการจำหน่าย นำผลผลิตที่ได้ไปใช้ในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับประทานผักที่สด สะอาด ปลอดภัย มีสุขภาพแข็งแรง รวมทั้งนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการโครงการเกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างมีระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งสามารถนำผลผลิตที่ได้ไปใช้ ในโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้จัดทำนวัตกรรมจึงได้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการงานอาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานและการประกอบอาชีพของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ่ โดยเฉพาะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่ง ผู้จัดทำนวัตกรรมเป็นครูประจำชั้นเรียนและเป็นผู้สอนวิชาการงานอาชีพ จึงเหมาะแก่การจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) อย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการเรียนรู้ จากการได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อมุ่งเน้นที่จะพัฒนาทักษะการทำงานในการประกอบอาชีพเกิดทักษะและกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพตามมาตรฐานตัวชี้วัดการ

เรียนรู้ในระดับประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และจุดหมายของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

5. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

7.1 เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนได้รู้ และเข้าใจอันตรายของสารเคมีที่ใช้ในการเพาะปลูก ที่มีต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม

7.2 เพื่อนำผลผลิตที่ปลอดภัยไปสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียน

7.3 เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ และปฏิบัติจริงในด้านเกษตรแบบผสมผสาน

7.4 เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกัน

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ่ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๕ คน

7. เครื่องมือที่ใช้

- สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอน หน่วยการเรียนรู้เรื่องงานเกษตร
- แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ หน่วยการเรียนรู้เรื่องงานเกษตร
- แบบบันทึกกิจกรรม
- แบบสำรวจความพึงพอใจ

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
๑. การเตรียมการและวางแผนดำเนินการ	๑. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในรายวิชาการงานอาชีพ โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ รวมถึงกิจกรรมการเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ๒. ประชุมสร้างความตระหนักให้กับครู บุคลากร และผู้ปกครอง ผู้เรียนให้เห็นความสำคัญและขอความร่วมมือ

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
๒. การดำเนินการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม	๓. ผู้บริหารนำคณะครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อค้นหาและพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม (กิจกรรมPLCครูและ AAR : After Action Review นักเรียน) ๔. ดำเนินการจัดหาหรือจัดทำคู่มือ/สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ (กิจกรรมการผลิตสื่อในการจัดการเรียนรู้) ๕. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ หน่วยการเรียนรู้งานเกษตร และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้
๓. ตรวจสอบประเมินผล	๖. นิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้นวัตกรรม การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพ โดยใช้วิธีสอน กิจกรรมเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จากผู้อำนวยการสถานศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และให้คำแนะนำเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ๗. วัดและประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการงานอาชีพ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
๔. การรายงานผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา	๘. จัดทำรายงานผลการดำเนินการใช้นวัตกรรม เพื่อนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

๙. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ แนวคิด ทฤษฎี รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก

การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning: ABL)

การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐาน (Activity Based Learning; ABL) หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และมีบทบาทในการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่าน การใช้สื่อจากอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การปฏิบัติจริง นักเรียนและคุณครูทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบกิจกรรม โดย การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการวางแผนการใช้สื่อที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนาการทำงานในการประกอบอาชีพไปด้วยความมั่นใจ

๙.๒ การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
<p>๑.การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning: ABL)</p> <p>หมายถึง รูปแบบการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และมีบทบาทในการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และทำความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียน ผ่านกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการใช้สื่อจากอินเทอร์เน็ต แหล่งเรียนรู้ในชุมชน การปฏิบัติจริง นักเรียนและคุณครูช่วยกันทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบกิจกรรมโดย การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการวางแผนการใช้สื่อที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข มีการพัฒนาทักษะการทำงานและการประกอบอาชีพไปด้วยความมั่นใจ</p>	<p>ขั้นที่ ๑ สร้างความสนใจ (Draw attention)</p> <p>ขั้นที่ ๒ ให้ประสบการณ์ (Experience learning)</p> <p>ขั้นที่ ๓ ปฏิบัติกิจกรรม (Engage in activities)</p> <p>ขั้นที่ ๔ สร้างความรู้ใหม่ (Construct new knowledge)</p> <p>ขั้นที่ ๕ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange knowledge)</p> <p>ขั้นที่ ๖ ประเมินผล (Evaluate outcomes)</p>

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
ขั้นที่ ๑ สร้างความสนใจ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ จากสื่อออนไลน์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
ขั้นที่ ๒ ให้ประสบการณ์	ครูผู้สอนให้คำแนะนำการเรียนรู้แก่นักเรียน ทบทวนความรู้เดิม
ขั้นที่ ๓ ปฏิบัติกิจกรรม	นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำงานร่วมกันตามกิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ ทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม
ขั้นที่ ๔ สร้างความรู้ใหม่	นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติในการปลูกพืช
ขั้นที่ ๕ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	นักเรียนทุกคนแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการลงมือปลูกพืชที่
ขั้นที่ ๖ ประเมินผล	ประเมินผลการเรียนรู้จากสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากผลการปฏิบัติ

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

๑๑.๑ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

- ผลการประเมินการทดสอบหลังเรียนในรายวิชาการงานอาชีพ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนนเต็ม ๑๐๐	ระดับผลการเรียน
๑	เด็กชายจิรายุ ทองสันต์	๘๗	๔
๒	เด็กชายธนวัฒน์ มุลานนท์	๗๗	๓.๕
๓	เด็กชายภูธเนศ ป้องปิด	๙๔	๔
๔	เด็กหญิงจุฑาธิปต์ ศิริคุณ	๗๖	๓.๕
๕	เด็กหญิงกนกลักษณ์ ดาวงษ์	๘๐	๔
๖	เด็กหญิงกัลยากร โคตรโยธา	๘๖	๔
๗	เด็กหญิงชุตติกาญจน์ ทาวะพรหม	๘๖	๔
๘	เด็กหญิงณัฐนิชา มงคลแก้ว	๗๖	๓.๕
๙	เด็กหญิงนันทน์ภัส บุญจาง	๗๖	๓.๕
๑๐	เด็กหญิงนวรรรัตน์ แจ้งดี	๙๑	๔
๑๑	เด็กหญิงไพรินทร์ สายเมฆ	๗๕	๓.๕
๑๒	เด็กหญิงปนัดดา ชินดา	๗๖	๓.๕
๑๓	เด็กหญิงมณิษฐา ผิวอ่อน	๘๐	๔
๑๔	เด็กหญิงวรัญญา จันดี	๙๔	๔
๑๕	เด็กหญิงนุศรา ธิระโคตร	๗๑	๓

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ จำนวน ๑๕ คน อยู่ใน ระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓ ,ระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐ และระดับดี คิดเป็น ร้อยละ ๖.๖

๑๑.๒ ผลที่เกิดขึ้นกับครู

- ครูมีนวัตกรรมเกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑๑.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

- โรงเรียนมี นวัตกรรมทางการศึกษา ที่เป็นจุดเด่น นำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน

- นักเรียนมีผลผลิตที่ปลอดภัยไปสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเป็น
การส่งเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียน

- นักเรียนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้วิธีสอนกิจกรรมเป็นฐานเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ
๗๕

- ครูผู้สอนได้พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนงานเกษตร ที่มีประสิทธิภาพและหลากหลาย

๑๑.๔ ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

- ชุมชน ได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง
คุณภาพการศึกษา

- เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากขึ้น โดยโรงเรียนได้นำแนวคิดนวัตกรรม ไปใช้ใน
กิจกรรมชุมชน และท้องถิ่นที่เน้นการสื่อสารและการทำงานร่วมกันระหว่างนักเรียน ครู และผู้นำชุมชน ส่งผลให้
ชุมชนเกิดความรู้สึกร่วมและเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learn)

๑๒.๑ นักเรียนสามารถมีจิตสำนึก และเข้าใจอันตรายของสารเคมีที่ใช้ในการเพาะปลูก
ที่มีต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อมผ่านการทำกิจกรรม และปฏิบัติ

๑๒.๒ การให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๑๒.๓ ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางการเรียนรู้และให้คำแนะนำ

๑๒.๔ ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ

๑๓.๑ โรงเรียนมีการกำหนดแผนงานโครงการอยู่ในแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำ
ร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ที่ชัดเจน รวมถึงมีการดำเนินงาน
การพัฒนานวัตกรรมของครูผู้สอนอย่างชัดเจน

๑๓.๒ โรงเรียนมีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
เช่น การศึกษาดูงาน การอบรมที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๑๓.๓ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม โดยมีการเตรียมความพร้อม ศึกษา และดำเนินงานอย่างเข้มแข็ง พร้อมทั้งสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานที่
หลากหลาย ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากร

๑๓.๔ ผู้ปกครองให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนอย่างเต็มที่

๑๓.๕ มีการจัดกิจกรรม PLC ของคณะครูทุกคนควบคู่กับการจัดการเรียนรู้

๑๔. การเผยแพร่/การยอมรับ/รางวัลที่ได้

มีการเผยแพร่นวัตกรรมนวัตกรรมเกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดทำรายงาน, การแบ่งปันเอกสารไฟล์งานให้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจ นำไปปรับใช้ตามบริบทของตนเองนอกจากนั้นยังมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

- ประชาสัมพันธ์ผ่านนักเรียนไปยังผู้ปกครองนักเรียน
- ประชาสัมพันธ์ผ่านไลน์กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- ประชาสัมพันธ์ผ่านเอกสารเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ
- ประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook โรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ
- เผยแพร่ขยายผลด้วยกระบวนการ PLC ให้เพื่อนครูในโรงเรียนบ้านวังมนเดือยไก่อ และโรงเรียนอื่นได้

นำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรม

๑๕. ข้อเสนอแนะ

๑๕.๑ ปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมหรือสื่อให้มีความหลากหลายขึ้น เพื่อเพิ่มแรงจูงใจของผู้เรียน

๑๕.๒ จัดทำแผนการบูรณาการนวัตกรรมนี้เข้ากับหลักสูตรของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

๑๕.๓ ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทในการพัฒนาและปรับปรุงนวัตกรรมร่วมกัน

๑๕.๔ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

(ลงชื่อ)

(นายวิทยา ทองจูด)

ตำแหน่ง ครู

ผู้รายงานผลการใช้นวัตกรรม

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

การพัฒนานวัตกรรมเกษตรกรรมธรรมชาติสู่การประกอบอาชีพที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

➤ ประชุมสร้างความตระหนัก

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ผลผลิต

